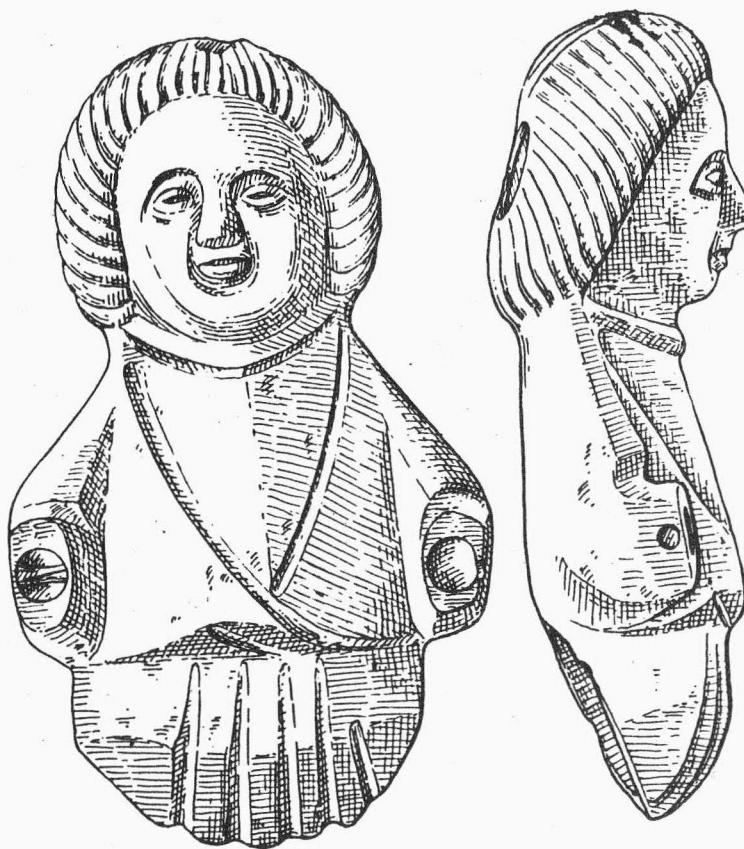

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

BRNO 1989

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM STŘEDOHRADEBNÍCH KOSTROVÝCH HROBŮ V LITENČICích /okr., Kroměříž/

Helena Chybová, Muzeum Kroměřížska Kroměříž

/Tab. 7, 8/

Na podzim r. 1985 při provádění zemních prací na návrsí jižně od obce v trati "Obecnice" /n. v. 380 m/ byly porušeny kostrové hroby. V r. 1986 byl v prostoru narušené lokality proveden záchranný výzkum. Na ploše 400 m², navazující na zničenou část pohřebiště, bylo zachyceno 13 hrobů, z nichž 3 byly z části porušeny a jejich obsahy se zachovaly neúplné.

Poměrně řídce rozmístěné hroby vytvářely místy náznak řadového uspořádání severojižní orientace. Rozdílná hloubka hrobových jam a některé další indikace nasvědčovaly tomu, že nad hroby nebo alespoň některými, mohly být navršeny mohylovité rovy. Hrobové jámy se značily nepříliš barevně výrazným zásypem v geologicky pestrému podloží Litenecké vrchoviny. Vyznačovaly se poměrně značnou délkou v případě dospělých jedinců a variabilní šířkou. Rozměrností se odlišoval dvojhrob č. 8/A, B/ s obdélnou komorou /3,2 x 3,4 x 1,9 m/, obsahující poličky dvou dospělých osob. Kromě tohoto dvojhrobu byl zjištěn společný pohřeb ženy a novorozence /hrob 11/.

Úprava hrobových jam byla rozmanitá: bez zvláštní úpravy, jámy se stopami po úpravě dřevem, kamenné obložení a stupňovitě upravené dno, jámy s kamenným závalem, dřevěnou komorovou konstrukcí.

S výjimkou hrobu č. 1 obsahovaly všechny předměty, které lze označit za výbavu zemřelého a nalezy, související s věrskými představami a zvyklostmi. Reprezentují běžný inventář venkovských pohřebišť. Nejpočetněji byly v hrobech žen a dětí zastoupeny bronzové a stříbrné kroužkové náušnice s uzlíčky, náušnice se spirálovitým ukončením a náušnice s trubičkovitým závěskem, nálezející jednoduchým tvarům náušnic podunajského původu. Skupinu běžných předmětů a nástrojů denní potřeby představovaly železné nože se zbytky dřevěných a kožených obalů, zlomkovitě zachované břitvy, železná šísla, jehla, očíky s křesacími kamínky, kamený brousek. Z rámce těchto běžných artefaktů se vymyká bronzová pinzeta, přiložená k pravé klíční kosti ženy v hrobě č. 9. K dokladům lovecké či bojové výstroje patří dva železné hrotů šípů, které spolu s železným nožem a vědérkem s železným kováním tvořily výbavu hrobu č. 12. Podobnou funkci mělo i železné kopí, přiložené k hlavě jedince v dvojhrobu č. 8/A. V hrobech č. 7, 9, 11, 12 bylo po 1 nádobě, hrob č. 4 obsahoval rozbitou nádobu, jež střepy byly rozhozeny z části pod kostrou, z části po dně hrobu. Kosti kura se vyskytly v 5 případech /přiloženy u hlavy nebo rukou/. Skořápky vajec byly zaznamenány ve dvou hrobech.

Pokud jde o datování hrobů liteneckého pohřebiště, pak šperky, keramika a další doprovodný materiál umožňují jejich časové zařazení do II. poloviny 9. až I. poloviny 10. století.

Rettungsgrabung mittelburgwallzeitlicher Körnergräber in Litenečice /Bez. Kroměříž/. Aus dem gestörten Gräberfeld wurden 13 Körnergräber gerettet, die durch Funde in die II. Hälfte des 9. und in die I. Hälfte des 10. Jahrhunderts datiert sind. Man hat verschiedene Herrichtungen der Grabgruben mit Holzverschalung und Steinen, ein Doppelgrab mit hölzner Kammerkonstruktion, die Bestattung einer Frau mit einem Neugeborenen und Belege religiöser Ge pflogenheiten /Hühnerknochen, Eierschalen, zerschlagen von Gefäßen/ festgestellt. Von den Funden, die für den Inhalt grossmährischer Dorfgräberfelder charakteristisch sind /eiserne Messer, Rasiermesser, Feuerstähle, Ahlen, Nadeln, Lanzen spitze, Pfeilspitzen, steinerne Schleifsteine, Ohrgehänge donauländischer Prägung, Keramik/, liegt außer dem Rahmen der Fund einer bronzenen Pinzette.

RETTUNGSGRABUNG IN DER FLUR BADALEK BEI BOŘITOV /Bez. Blansko/

A. Štrof, Museum Boskovice

In der zweiten März Hälfte und Anfang April wurden in dieser Flur 4 durch Ackerung gestörte Siedlungsobjekte untersucht. Die Funde aus der Ausfüllung der Objekte /außer Keramik und den üblichen Siedlungsartefakten/ zeugen von einer Handwerksproduktion, deren Spezialisierung als Eisenverhüttungs-Arbeitsplatz Stöcke von zerstampftem Eisenerz und das Vorkommen von Eisenschlacke belegen. Die keramischen Funde datieren alle Objekte in den mittelburgwallzeitlichen Abschnitt.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně,
sadů Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor : akademik Josef Poulík

Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Dr. J. Unger

Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby : A. Krechlerová

Na titulním listě : bronzová plastika z Brna - Kozí ul.

Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské
základny pracovišť ČSAV v Brně

Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332

Vydáno jako rukopis : 450 kusů - neprodejně